

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON ASIAKIRJAT

KAUPUNGINHALLITUKSEN MIETINNÖT

N:o 14 — 1966

Holhouslautakunnan ja sen toimiston johtosääntöjen hyväksyminen.

Holhouslautakunnan toimiston toiminnan tehostamista varten Khs päätti 9. 4. 1964 oikeuttaa holhouslautakunnan palkkaamaan 1. 6. 1964 lukien lautakunnan toimistoon silloisen osapäivätoimisen tilapäisen toimistoapulaisen sijasta kokopäivätoimisen tilapäisen kanslistin. Samalla Khs määräsi, että holhouslautakunnan toimisto on 1. 6. 1964 lukien pidettävä avoimna asiakirjojen vastaanottoa ja tietojen antamista varten arkipäivisin kello 9—12, sekä kehotti Khn järjestelytoimistoa suorittamaan tutkimuksen ja tekemään holhouslautakunnalle ehdotuksen lautakunnan toimiston työmenetelmien tehostamisesta ja yksinkertaistamisesta. Lisäksi Khs päätti asettaa komitean laatimaan selvityksen ja tekemään Khlle yksityiskohtaisen ehdotuksen holhouslautakunnan ja sen toimiston toiminnan tehostamisesta sekä mahdollisesta uudelleen järjestämisestä. Komitea, joka on käyttänyt työnimeä *holhouslautakunnan työn järjestelykomitea*, esitti syksyllä 1964 kiireellisenä osaratkaisuna holhouslautakunnan sihteerin viran muuttamista kokopäivätoimiseksi, minkä esityksen Kvsto hyväksyi 24. 2. 1965 (asia n:o 28). Sittenmin komitea jätti 19. 7. 1965 Khlle liitteenä A olevan mietintönsä ehdotuksineen, joista ehdotus holhouslautakunnan johtosäännöksi on liitteenä A 1 ja ehdotus holhouslautakunnan toimiston johtosäännöksi liitteenä A 2. Ehdotuksista on hankittu yhteisraastuvanoikeuden, holhouslautakunnan, Khn järjestelytoimiston, oikeusapulautakunnan ja Helsingin Asianajajyhdistyksen lausunnot, jotka ovat liitteinä B—G.

Komitea esittää, 1) että holhouslautakuntaa ja sen toimistoa varten hyväksyttäisiin liitteiden A 1 ja A 2 mukaiset johtosäännöt, 2) että mietinnön

liitteenä A 3 olevassa Khn järjestelytoimiston laatimassa tutkimusselostuksessa esitetyt toimenpiteet holhouslautakunnan toimiston työn tehostamisesta ja yksinkertaistamisesta toteutettaisiin mahdollisimman pian, 3) että huoltolautakuntaa ja lastensuojelulautakuntaa kehoitettaisiin ryhtymään niiden osalta edellytettyihin toimenpiteisiin sekä 4) että kaupungin muut viranomaiset velvoitettaisiin antamaan holhouslautakunnalle sen pyytämiä holhousasioiden käsittelyssä tarvittavia selvityksiä ja lausuntoja.

Esityksensä perusteluissa komitea toteaa, että holhouslautakunnan työskentely tapahtuu tarkoituksenmukaisesti sen käytännön mukaisena, joka kokemusten ja raastuvanoikeuden antamien ohjeiden pohjalta on ajanoloon kehittynyt, ettei muutoksia tältä osin ole helposti aikaansaataavissa ja että muutokset edellyttäisivät lain muutoksia. Tästä syystä komitea ei ole holhouslautakunnan kokoonpanon eikä lautakunnan työskentelyn suhteen ehdottanut mitään varsinaisia uudistuksia. Laatimassaan johtosääntöehdotuksessa komitea on ainoastaan tyytynyt toteamaan ne tehtävät, jotka holhouslautakunnalle kuuluvat. Kun holhouslautakuntaa koskevat holhouslain säännökset ovat varsin hajallaan ja vaikeasti löydettävissä, komitea on katsonut tarkoituksenmukaiseksi kerätä lautakuntaa koskevat määräykset kunnalliseen johtosääntöön, johon holhouslaissa lautakunnalle määrättyjen tehtävien lisäksi on otettu ainoastaan säännökset niistä välttämättömistä talous- ja henkilöasioista, joiden hoitaminen kuuluu jokaiselle kunnalliselle lautakunnalle. Lautakunnan toimiston nykyistä organisaatiota komitea pitää virkojen osalta tyydyttävänä. Työmenetelmien osalta komitea yhtyy Khn järjestelytoimiston tekemiin uudistusehdotuksiin (liite A 3).

Yhteisraastuvanoikeus ilmoittaa yksimielisesti puoltavansa komitean ehdotusten hyväksymistä katsoen kuitenkin, ettei holhouslain eikä sen liitejulistuksen säännösten ottamista johtosääntöön nykykielen mukaisiksi korjattuina ole pidettävä asianmukaisena. Johtosääntöön olisi siten sisällytettävä vain sellaiset holhouslautakuntaa koskevat määräykset, joita ei ole holhouslaissa eikä sen liitejulistuksessa. Lisäksi yhteisraastuvanoikeus on tehnyt eräitä huomautuksia komitean perustelujen 3b ja 3c osalta.

Oikeusapulautakunta pitää komitean ehdotuksia tarkoituksenmukaisina, mutta katsoo, että holhouslautakunnan olisi varsinkin holhoustilien jättöaikana pidettävä nykyistä useammin kokouksia, mitä silmällä pitäen olisi harkittava holhouslautakunnan toimimista 2-jaostoisena.

Helsingin Asianajajayhdistys huomauttaa, että holhouslautakunnan kokousten harvalukuisuutta pidetään merkittävänä puutteena ja haittana. Yhdistyksen käsityksen mukaan olisi lautakunnan keskikesää lukuun ottamatta kokoonnuttava ainakin 2 kertaa viikossa siten, että toinen kokous pidettäisiin varsinaisena virka-aikana ja toinen välittömästi virka- ja toi-

mistoajan jälkeen. Tästä johtuva lautakunnan jäsenten työmäärän kasvu voitaneen tasoittaa lisäämällä lautakunnan jäsenmäärää ja järjestämällä lautakunta 2-jaostoiseksi. Lisäksi yhdistys on tehnyt eräitä huomautuksia mm. tilityslomakkeista ja asiakirjojen nykyisestä toimittamismenettelystä.

Holhouslautakunta puoltaa komitean esitysten hyväksymistä. Oikeus-apulautakunnan ja Helsingin Asianajajayhdistyksen ehdotusten johdosta lautakunta ilmoittaa pitävänsä kyseenalaisena, onko lautakunnan jakaminen jaostoihin voimassaolevan holhouslain mukaista. Kun valtioneuvoston asettaman komitean toimesta on parhaillaan valmisteilla holhouslainsäädännön uusiminen, olisi lautakunnan kokoonpanoa, toimintaa ja työmenetelmiä koskeva kysymys siirrettävä käsiteltäväksi vasta uuden lainsäädännön vahvistamisen jälkeen. Samalla lautakunta toisaalta toteaa, että teknillisillä järjestelyillä on kokousten pituutta voitu huomattavasti lyhentää, ja lisäksi ilmoittaa, että lautakunta on holhoustilien jättöaikana pitänyt pari ylimääräistä kokousta.

Kokousten pitäminen virka-aikana ei lautakunnan käsityksen mukaan ole tarkoituksenmukaista, koska sanottu aika sopii huonosti niin hyvin yleisölle kuin lautakunnan jäseninä toimiville luottamusmiehille. Kokemus on osoittanut, että kokousten alkaminen klo 18, kuten tähänkin saakka, on ainoa sopiva ajankohta. Holhoustililomakkeiden uusimisen samoin kuin postin käyttämisestä tehdyt huomautukset lautakunta ilmoittaa ottavansa erikseen käsiteltäväkseen.

Khv järjestelytoimisto toteaa, että holhouslautakunnan toimistossa suoritettun työntutkimuksen perusteella tehdyistä, toiminnan tehostamista ja yksinkertaistamista tarkoittavista ehdotuksista on pääosa jo toteutettu ja että jäljellä olevat uudistukset toteutetaan lautakunnan toimiston nyttemmin muutettua uuteen sijoituspaikkaansa Töölön virastotaloon.

Khs mainitsee, että holhouslainsäädännön uudistamista selvittelemään asetetun komitean taholta saadun ennakkotiedon mukaan vaatinee komitean työ vielä melko huomattavan pitkän ajan, varsinkin kun tarkoituksena on pyrkiä yhdenmukaisuuteen skandinaavisen holhouslainsäädännön kanssa. Tästä syystä on ilmeistä, että holhouslaki saadaan uudistetuksi vasta muutama vuoden kuluttua. Holhouslautakunnan kunnallishallinnollisen toiminnan selventämiseksi ja lautakunnan toimiston toiminnan tehostamiseksi näyttää olevan tarkoituksenmukaista tässä vaiheessa hyväksyä komitean ehdottamat johtosäännöt liitteiden H ja I mukaisina, jotka muutoin ovat komitean ehdotuksen mukaiset, paitsi että holhouslautakunnan johtosäännön 4 §:n ensimmäisen kappaleen loppuosaan on selvennykseksi lisätty viittaus holhouslakiin ja että lisäksi on suoritettu eräitä vähäisiä, pääasiallisesti muodollista laatua olevia tarkennuksia.

Mikäli Kvsto hyväksyy päätösehdotuksen, Khn tarkoituksena on Kvston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa holhouslautakuntaa har-
 kitsemaan lautakunnan kokousten pitämistä useammin kuin kerran viikossa
 erityisesti holhoustilien jättöaikana ja postin käyttämistä nykyistä enemmän
 asiakirjojen palauttamisessa asiakkaille sekä tämän lisäksi yhteistoiminnassa
 raastuvanoikeuden kanssa tutkimaan holhoustililomakkeiden uusimista.
 Lisäksi Khn tarkoituksena on kehottaa huoltolautakuntaa ja lastensuojelu-
 lautakuntaa tarvittaessa esittämään niille kuuluvien holhousten päättymistä
 osoittavien ilmoitusten yhteydessä holhouslautakunnalle yksityisen holhoo-
 jan asettamista, mikäli mahdollista nimeämällä tehtävään sopiva henkilö,
 ja kiinteistövirastoa tarvittaessa antamaan virka-apua holhouslautakunnalle
 kiinteistöjen ja huoneistojen arvioimisessa.

Edellä selostettuun viitaten Khs esittää, että Kvsto päättäisi hyväksyä

*1) Helsingin kaupungin holhouslauta-
 kunnan johtosäännön tämän mietinnön liitteen H
 mukaisena ja*

*2) Helsingin kaupungin holhouslauta-
 kunnan toimiston johtosäännön tämän mie-
 tinnön liitteen I mukaisena.*

Helsingissä 20. 10. 1966.

V a k u u d e k s i:

Sulo Hellevaara

Kaupunginhallitukselle

1. Komitean asettaminen.

Kaupunginhallitus päätti 9. 4. 1964 pöytäkirjan 1152 §:n kohdalla tekemällään päätöksellä asettaa komitean laatimaan selvityksen ja tekemään kaupunginhallitukselle yksityiskohtaisen ehdotuksen holhouslautakunnan ja sen toimiston toiminnan tehostamisesta ja mahdollisesta uudelleen järjestämisestä sekä nimetä komitean puheenjohtajaksi oikeusneuvos Helge Johansonin sekä jäseniksi kaupunginlakimies Seppo Ojalan ja virastotutkija Friedrich Kaltamon. Samalla kaupunginhallitus oikeutti komitean ottamaan itselleen sihteerin ja kuulemaan asiantuntijoita. Komitean sihteerinä on toiminut kaupunginhallituksen asiamiestoimiston lainoppinut avustaja Kai Libäck. Komitea, joka otti nimekseen holhouslautakunnan työn järjestelykomitea, on asiantuntijoina kuullut kaupunginarkiston arkistinhoitajaa, filosofian tohtori Sylvi Mölleriä ja lääninasessori, varatuomari Pehr Johanssonia.

2. Holhouslautakunnan ja sen toimiston tehtävät ja toiminta.

Helsingin kaupungin holhouslautakunta on lakimääräinen kunnallinen lautakunta, joka on asetettu toimimaan raastuvanoikeuden apuna holhouksien valvonnassa. Raastuvanoikeuden ja holhouslautakunnan keskinäiset suhteet on järjestetty siten, että raastuvanoikeus holhoustuomioistuimena ratkaisee kaikki tärkeimmät holhousasiat, kun taas sen alaisena ja valvonnassa olevan holhouslautakunnan pääasiallisena tehtävänä on toimia holhoustuomioistuimen apuelimenä. Tässä ominaisuudessa se tekee aloitteita, valmistelee asioita, antaa lausuntoja ja käyttää eräissä holhousasioissa myös itsenäistä ratkaisuvaltaa. Holhouslautakunnan tehtäviin kuuluu tällöin mm. holhouksien välitön valvonta, jossa tarkoituksessa lautakunta valvoo, että holhoustilit annetaan määräaikana, vastaanottaa ja tarkastaa mainitut tilit, ryhtyy toimenpiteisiin holhoojien määräämiseksi tai vapauttamiseksi sekä myöntää eräissä tapauksissa luvan holhouksenalaisten puolesta suoritettaviin oikeustoimiin.

Holhouslautakunnan muodostavat Helsingin kaupungissa puheenjohtaja ja kolme jäsentä, jotka kaikki ovat luottamusmiehiä. Koska 19. 8. 1898 annettu holhouslaki ja siihen liittyvät säännökset sisältävät varsin yksityiskohtaiset määräykset holhouslautakunnan tehtävistä, jäsenten kelpoisuusehdoista ja vaalista sekä muista lautakunnan toimintaan liittyvistä seikoista, eroaa holhouslautakunta luonteeltaan useimmista kaupungin muista lautakunnista ja lautakunnan erikois-asemaa korostaa vielä sekin, että varsinaiset holhousasiat kuuluvat oikeus- eikä hallintoviranomaisten alaisuuteen.

Mainittakoon lisäksi, että holhouslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten palkkiot maksetaan holhouslaissa säädetyn järjestelmän mukaisesti holhouksenalaisten henkilöiden omaisuuden antamasta vuotuisesta puhtaasta tulosta, joiden

palkkioiden suorittamiseen kaupunki ei siis osallistu. Sen sijaan kaupunki suorittaa lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille luottamusmiesten palkkiosäännössä määrätyt palkkiot kultakin kokoukselta ja puheenjohtajan vastaanotosta. Kaupunki luovuttaa lisäksi lautakuntaa ja sen toimistoa varten toimistotilat sekä suorittaa sen toimistokustannukset kuten muittenkin lautakuntien osalta.

Lautakunnan apuna toimii holhouslautakunnan toimisto, jonka tehtävänä on vastaanottaa ja valmistella holhouslautakunnassa käsiteltävät asiat. Toimistossa pidetään kaikki holhouslautakunnan diaarit, rekisterit ja kortistot, siellä säilytetään lautakunnan asiakirjat, kunnes ne luovutetaan kaupunginarkistoon, sekä suoritetaan muut lautakunnan toimistotyöt. Holhouslautakunnan toimiston henkilökunnan muodostavat sihteeri, kanslisti ja vahtimestari, joista sihteerin virkaa viime aikoihin asti on hoidettu puolipäivätoimisena sivuvirkana. Kanslistin virka, jota niin ikään hoidettiin puolipäivätoimisena, muutettiin kaupunginhallituksen 1. 7. 1964 tekemällä päätöksellä kokopäivätoimiseksi pääviraksi.

3. *Lautakunnan ja sen toimiston toiminnassa ilmenneiden häiriöiden syyt sekä toimenpiteet niiden poistamiseksi.*

Koska holhouslautakunta, kuten edellä on esitetty, luonteeltaan poikkeaa kaupungin muista lautakunnista erityisesti siinä, että sen käsittelemät asiat suurimmalta osaltaan lankeavat kunnallisten hallintoviranomaisten toimivallan ulkopuolelle, joutuu lautakunta toimimaan kaupungin muihin hallintoelimiin nähden suhteellisen itsenäisesti ja niistä riippumatta. Tästä johtuneen ainakin osittain, että holhouslautakunnan ja sen toimiston työolojen ja -menetelmien kehittäminen ei ole seurannut muilla hallintoaloilla tapahtunutta edistymistä. Holhouslautakunnan esityksestä on tosin toimeenpantu eräitä pienempiä järjestelyjä sen toimistossa, mutta tästä huolimatta on todettava, ettei holhouslautakunta toimistoineen ole pystynyt riittävän tehokkaasti ja nopeasti hoitamaan tehtäviään, josta johtuen lautakunnan toimistossa asioivan yleisön taholta on esitetty valituksia toimiston suhteen. Kokonaissuunnitelman laatiminen holhouslautakunnan ja sen toimiston toiminnan tehostamiseksi annettiin sen vuoksi tälle komitealla.

Saamansa tehtävän mukaisesti komitea on tutkinut holhouslautakunnan ja sen toimiston toimintaa ja parannusehdotuksia suunnitellessaan pääasiallisesti keskittynyt holhouslautakunnan toimiston työmenetelmien parantamiseen, koska esitetyt arvostelut enimmäkseen ovat kohdistuneet juuri lautakunnan toimiston työskentelyyn. Itse holhouslautakunnan ja sen kokouksissa noudatetun asioiden käsittelytavan suhteen komitea sen sijaan on todennut, että holhousasioiden laadun huomioon ottaen holhouslautakunnan työskentely tapahtuu tarkoituksenmukaisesti sen käytännön mukaan, joka kokemuksen ja raastuvanoikeuden antamien ohjeiden pohjalta on ajan mukaan kehittynyt. Kun holhouslautakunnan tehtävät ja osittain myös asiain käsittelytavat, kuten edellä on mainittu, ovat lailla järjestetyt, ei muutoksia tältä osin ole helposti aikaansaataavissa ja edellyttäisivät ne lainmuutosta. Komitea on lisäksi saanut tietää, että vanhentuneeseen holhouslainsäädäntöön on aikanaan odotettavissa uudistuksia, jotka osaltaan kohdistunevat holhouslautakuntaankin. Näin ollen suurempien muutoksien toimeenpaneminen lautakunnan kohdalla ei senkään vuoksi olisi paikallaan tässä vaiheessa. Komitea ei siten itse holhouslautakunnan ja sen työskentelyn suhteen ole ehdotta-

nut mitään varsinaisia uudistuksia, vaan laatimassaan johtosääntöehdotuksessa ainoastaan tyytynyt toteamaan ne tehtävät, jotka lautakunnalle vanhastaan ovat kuuluneet. Sitä vastoin komitea on jäljempänä selostettavalla tavalla holhouslautakunnan toimiston toiminnan tehostamiseksi päättänyt ehdottaa holhouslautakunnan sihteerin viran uudelleen järjestämistä sekä ennen kaikkea pyrkinyt aikaansaamaan parannuksia toimiston konttoriteknillisessä puolessa uudistamalla sen työmenetelmiä.

a) Holhouslautakunnan sihteerin viran uudelleen järjestely.

Holhouslautakunnan toimistossa esiintyneiden epäkohtien eräs syy on ilmeisesti ollut se, että toimistoa ovat viime aikoihin asti hoitaneet, kuten edellä on mainittu, puolipäivätoimiset virkailijat, joilla ei ole riittänyt tarpeeksi aikaa kaikkien tehtävien suorittamiseen. Tämän epäkohdan poistamiseksi on kaupunginvaltuusto, komitean tehtyä asiasta esityksen, 24. 2. 1965 tekemällään päätöksellä lakkauttanut osapäivätoimisen holhouslautakunnan sihteerin viran 1. 5. 1965 lukien ja tilalle perustanut kokopäivätoimisen sihteerin viran. Koska holhouslautakunnan toimistossa siten nyt on kaksi kokopäivätoimista viranhaltijaa — sihteeri ja kanslisti — on komitea katsonut, että nämä virkailijat toimistossa olevan vahtimestarin työpanos huomioon ottaen pystyvät hoitamaan toimistossa esiintyvät tehtävät, varsinkin jos toimiston työmenetelmiä samalla kehitetään ja konttoriteknillisiä välineitä uudistetaan. Tämän vuoksi komitea ei ole holhouslautakunnan toimiston virkojen suhteen katsonut aiheelliseksi ehdottaa perusteellisempia uudistuksia, vaan on pitänyt toimiston nykyistä organisaatiota tältä osin tyydyttävänä.

b) Holhouslautakunnan toimiston konttoriteknillisen puolen uudistaminen.

Suunnitellessaan holhouslautakunnan toimiston toiminnan tehostamista on komitea kiinnittänyt huomiota toimiston konttoriteknilliseen jälkeenjääneisyyteen ja todennut, että toimiston työmenetelmien ja käytettävän apuvälineistön suhteen on huomattavia parannuksia aikaansaataavissa. Kun kaupunginhallitus 9. 4. 1964 tekemällään päätöksellä kehotti kaupunginhallituksen järjestelytoimistoa suorittamaan tutkimuksen ja tekemään ehdotuksen lautakunnan toimiston työmenetelmien tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi, on komitea holhouslautakunnan toimiston konttoriteknillisen uudistamisen suhteen käyttänyt hyväkseen mainittua järjestelytoimiston suorittamaa tutkimusta, jota laadittaessa järjestelytoimiston taholta myös on otettu yhteys tähän komiteaan. Tämän mietinnön liitteenä olevassa tutkimusselostuksessaan järjestelytoimisto yksityiskohtaisesti tarkastelee holhouslautakunnan toimistossa esiintyviä eri tehtäviä ja niissä nykyisin käytettäviä työmenetelmiä. Viitaten tutkimusselostuksessa esitettyihin perusteluihin komitea toteaa, että järjestelytoimiston taholta ehdotetaan holhouslautakunnan toimistossa työmenetelmien tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi toimeenpantavaksi seuraavat uudistukset:

1) että nykyiset holhoojien ja holhottavien kortistot muutettaisiin rivi-hakemistoksi ja tarkoitukseen hankittaisiin tarvittava laite,

2) että harkittaisiin holhoustilien laatimista varten käytettävän lomakkeen uudistamista nykyistä tarkoituksenmukaisemmaksi,

3) että holhoustilejä sisältävien asiakirjojen säilytys muutettaisiin vaaka-säilytyksestä pystysäilytykseksi ja tarkoitusta varten hankittaisiin kansiot ja niiden säilytyskaapit,

4) että holhoustilejä sisältävät, holhouslautakunnassa talletettavat arkistoidut asiakirjat säilytettäisiin arkistokoteloissa,

5) että holhouksesta poistettujen holhoustilejä sisältävien asiakirjojen ja niihin liittyvien viittauskortistojen siirtäminen kaupunginarkistoon tapahtuisi tutkimusselostuksessa ehdotetulla tavalla,

6) että holhouslautakunnan toimistossa pidettävät huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan holhouksessa olevien henkilöiden kortistot muutettaisiin pystykortistoiksi ja että holhouksen päätyttyä holhouslautakunnan kortit hävitettäisiin sekä

7) että huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan tulisi holhouksen päättymistä osoittavien ilmoitusten yhteydessä tarvittaessa esittää yksityisen holhoojan asettamista nimeämällä samalla tehtävään sopiva henkilö.

Komitea on tarkastanut edellä mainitun järjestelytoimiston tutkimusselostuksen ja todennut siinä esitetyt ehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Tämän vuoksi komitea yhtyy järjestelytoimiston tekemiin uudistamishdotuksiin ja katsoo, että holhouslautakunnalle olisi mahdollisimman pian myönnettävä tarvittavat määrärahat esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi ja että huoltolautakuntaa ja lastensuojelulautakuntaa kehoitettaisiin ryhtymään niiden osalta edellä esitettyihin toimenpiteisiin.

c) Johtosäännön laatiminen holhouslautakuntaa ja sen toimistoa varten.

Vaikka holhouslautakunta on eräs kaupungin vanhimpia lautakuntia, ei sitä varten aikaisemmin ole ollut johtosääntöä, joka lienee katsottu tarpeettomaksi, koska lautakunnan päätehtävät on holhouslaissa jo melko tarkoin määrätty. Komitea toteaa kuitenkin, että holhouslautakuntaa koskevat holhouslain säännökset ovat hajallaan ja vaikeasti löydettävissä, jonka vuoksi olisi varsinkin kaupungin viranomaisten toimintaa ajatellen avuksi ja hyödyksi kerätä holhouslain holhouslautakuntaa koskevat määräykset ja holhouslautakunnan toimiston tehtävät kunnalliseen johtosääntöön.

Viime aikoina noudatetun menettelyn mukaisesti komitea on laatinut johtosäännöt erikseen lautakuntaa ja erikseen toimistoa varten.

Holhouslautakunnan johtosäännön suhteen komitea toteaa, että se on tehty holhouslain pohjalta ja että sanotussa laissa lautakunnalle määrättyjen tehtävien lisäksi on johtosääntöön otettu ainoastaan ne välttämättömät talous- ja henkilöasiat, joiden hoitaminen kuuluu jokaiselle kaupungin lautakunnalle. Holhouslain seikkaperäisiä säännöksiä lautakunnan jäsenten vaalikelpoisuudesta, vaalista ja menettelystä lautakunnan kokouksissa ja muita tähän liittyviä asioita ei ole katsottu aiheelliseksi toistaa johtosäännössä, vaan on tältä osin tyydytty ainoastaan viittaamaan holhouslakiin. Holhouslautakunnan toimiston johtosäännössä on komitea pitänyt tärkeänä määritellä lautakunnan sihteerin tehtävät. Ehdotuksen mukaan olisi sihteerin pätevyysvaatimuksena tuomarin virkaa varten vaa-

dittava oikeustieteellinen loppututkinto ja tulisi hän toimimaan toimiston esimiehenä vastaten sen toiminnasta. Toimiston muiden virkailijoiden tehtäviä ei ole pidetty tarpeellisena määrätä, vaan on se johtosäännön mukaan jätetty sihteerin tehtäväksi.

Edellä selostettujen toimenpiteiden lisäksi on komiteassa sen työn aikana kiinnitetty huomiota siihen, ettei holhouslautakunta ole tähän mennessä saanut virka-apua kaupungin muilta virastoilta ja laitoksilta holhousasioissa. Käsitellessään esimerkiksi alaikäisten puolesta tehtäviä kiinteistökauppoja, olisi holhouslautakunnan työtä omiaan suuresti helpottamaan viran puolesta saatava kaupungin kiinteistöviraston lausunto kulloinkin kysymyksessä olevasta kiinteistöstä ja sen arvosta. Koska holhouslautakunta ei ilman tämäntapaista selvitystä pysty ratkaisemaan, onko suunniteltu kiinteistökauppa holhouksenalaisen kannalta edullinen vai ei, olisi kaupungin muut viranomaiset velvoitettava antamaan holhouslautakunnalle sen pyytämiä, holhousasioiden käsittelyssä tarvittavia selvityksiä ja lausuntoja.

4. Komitean ehdotukset.

Edellä olevan johdosta komitea, joka toteaa aikaisemmin tekemänsä holhouslautakunnan sihteerin viran uudelleen järjestämistä koskevan ehdotuksen jo tulleen toteutetuksi, kunnioittaen esittää kaupunginhallitukselle,

1) että holhouslautakuntaa ja sen toimistoa varten vahvistetaan liitteiden A 1 ja A 2 mukaiset johtosäännöt,

2) että tämän mietinnön liitteenä A 3 olevassa kaupunginhallituksen järjestelytoimiston laatimassa tutkimusselostuksessa esitetyt toimenpiteet holhouslautakunnan toimiston työn tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi toteutetaan mahdollisimman pian ja että huoltolautakuntaa ja lastensuojelulautakuntaa kehoitettaisiin ryhtymään niiden osalta edellytettyihin toimenpiteisiin sekä

3) että kaupungin muut viranomaiset velvoitetaan antamaan holhouslautakunnalle sen pyytämiä holhousasioiden käsittelyssä tarvittavia selvityksiä ja lausuntoja.

Helge Johanson

Seppo Ojala

Friedrich Kaltamo

Kai Libäck

Helsingin kaupungin holhouslautakunnan johtosääntö

1 §.

Helsingin kaupungissa toimii raastuvanoikeuden apuna holhouksien valvon-
nassa holhouslautakunta sen mukaan kuin elokuun 19 päivänä 1898 annetussa
holhouslaissa, samana päivänä annetussa erityisiä määräyksiä holhouksien vaarin-
pidosta sisältävässä julistuksessa sekä tässä johtosäännössä tarkemmin määrätään.

2 §.

Holhouslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja vähintään kolme jäsentä sen
mukaan kuin raastuvanoikeus määrää.

Lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenen vaalikelpoisuudesta, vaalista, oikeu-
desta kieltäytyä lautakunnan jäsenyydestä ja esteellisyydestä asioita käsiteltäessä
samoin kuin puheenjohtajan taikka jäsenen eroamisesta toimikauden kestäessä
säädetään holhouslaissa.

3 §.

Holhouslautakunta kokoontuu puheenjohtajan taikka hänen sijaisenaan
holhouslain mukaan toimivan jäsenen kutsusta. Kokouksissa käsiteltävät asiat
esittelee kokouksen puheenjohtaja.

Lautakunnan kokoontumisaikojen ilmoittamisen ja pöytäkirjojen nähtävänä-
pitämisen suhteen noudatetaan kunnallislain määräyksiä. Kokouksista on
kaupunginhallituksen määräämällä tavalla hyvissä ajoin ilmoitettava kau-
punginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle.

Säännökset lautakunnan päätösvaltaisuudesta, asioiden käsittelystä puheen-
johtajan poissa ollessa sekä pöytäkirjan pitämisestä sisältyvät holhouslakiin.
Pöytäkirjaa lautakunnan kokouksissa pitää holhouslautakunnan sihteeri.

Lautakunnan päätökset, toimituskirjat ja kirjelmät allekirjoittaa puheen-
johtaja taikka hänen sijaisensa ja varmentaa sihteeri.

Päätöksien alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi on voimassa mitä
kunnallislaisissa ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä on säädetty ja määrätty.

4 §.

Holhouslautakunnan tehtävänä on holhouksien välitön valvonta. Lautakun-
nan on ennen kaikkea pidettävä silmällä, että sen alaisuuteen kuuluvat holhoajat
pitävät huolta holhouksenalaisista henkilöistä ja asianmukaisesti hoitavat heidän
taloudellisia asioitaan ja omaisuuttaan. Tässä tarkoituksessa lautakunnan tulee:

1) käsitellä ja ratkaista holhoojien anomukset luvan saamiseksi niihin hol-
houksenalaisten puolesta tehtäviin oikeustoimiin, jotka luetellaan holhouslain
40 §:ssä,

2) ratkaista yhteistä holhoustointa hoitavien holhoojien välillä, taikka milloin
lasten holhous on annettu erityiselle holhoojalle mutta kasvattamisoikeus pysy-
tetty vanhemmilla, holhoojan ja vanhempien välillä syntyneet erimielisyydet,

3) valvoa, että holhoojat määräaikana toimittavat holhoustointia koskevat holhoustilit lautakunnalle, ja ilmoittaa todetut laiminlyönnit taikka puutteellisuudet raastuvanoikeudelle toimenpiteitä varten,

4) vastaanottaa ja tarkastaa holhoojien lautakunnalle toimittamat holhous-tilit, vaatia niihin mahdollisesti tarvittavat lisäselvitykset ja puuttuvat asiakirjat sekä toimittaa tilit lautakunnan merkinnöillä ja huomautuksilla varustettuina raastuvanoikeudelle hyväksymistä tai muita toimenpiteitä varten,

5) valmistella ja alustavasti käsitellä ne holhousasiat, joissa ratkaisuvallta kuuluu raastuvanoikeudelle,

6) antaa raastuvanoikeudelle ja muille viranomaisille pyynnöstä lausuntoja lautakunnan toimialaan kuuluvissa holhous-, huolto- ja ottolapsiasioissa,

7) tehdä raastuvanoikeudelle esityksiä ja aloitteita holhoojan taikka uskotun miehen määräämisestä tai vapauttamisesta, henkilön julistamisesta holhouksen alaiseksi taikka holhouksesta vapauttamisesta sekä ilmoittaa raastuvanoikeudelle holhoustoiminnan piirissä mahdollisesti havaitsemistaan epäkohdista tai puutteellisuuksista ja tehdä ehdotuksia holhoustoiminnan kehittämiseksi,

8) pitää lautakunnan alaisuuteen kuuluvista holhoustoimista samoin kuin huolto- ja lastensuojelulautakunnan ilmoitusten mukaan näiden lautakuntien alaisuuteen kuuluvista henkilöistä tarpeellisia kortistoja ja luetteloita,

9) antaa pyydetessä neuvoja ja ohjeita holhousasioissa opastuksen tarpeessa oleville,

10) tehdä vuosittain ehdotus lautakunnan seuraavan vuoden talousarvioksi sekä valvoa, että ehdotuksen laadinnassa, rahavarojen tilityksessä ja kirjanpidossa, irtaimistoluetteloiden laadinnassa ja irtaimiston inventoinnissa noudatetaan tilisääntöä ja sen nojalla annettuja määräyksiä ja että lautakunnan käyttöön myönnettyjä määrärahoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja annettuja määräyksiä noudattaen, sekä

11) antaa vuosittain ennen huhtikuun loppua kaupunginhallitukselle kertomus lautakunnan ja sen toimiston edellisen vuoden toiminnasta.

Mitä edellä tässä pykälässä on määrätty holhoojasta, noudatetaan soveltuvin osin myös uskottuun mieheen nähden.

5 §.

Holhouslautakunnan alaisena toimii kaupunginvaltuuston vahvistaman johtosäännön mukaan holhouslautakunnan toimisto.

6 §.

Holhouslautakunnan kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

Helsingin kaupungin holhouslautakunnan toimiston johtosääntö

1 §.

Holhouslautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimenä toimii lautakunnan valvonnan alaisena holhouslautakunnan toimisto, jonka toimintaa johtaa holhouslautakunnan sihteeri. Toimiston muuna henkilökuntana on kanslisti ja vahtimestari. Tarvittaessa voidaan toimistoon ottaa tilapäisiä viranhaltijoita ja työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

2 §.

Holhouslautakunnan sihteerin tehtävänä on:

- 1) johtaa ja valvoo toimiston ja sen henkilökunnan toimintaa ja huolehtia toimiston tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä,
- 2) valmistella lautakunnan kokouksissa käsiteltäviä asioita,
- 3) olla läsnä lautakunnan kokouksissa ja pitää pöytäkirjaa lautakunnan ohjeiden mukaan,
- 4) huolehtia lautakunnan toimituskirjojen laatimisesta ja kirjeenvaihdosta sekä sen annettavien lausuntojen valmistelemisestä,
- 5) järjestää holhouslautakunnan toimistoon jätettävien asiakirjojen vastaanotto ja niiden alustava tarkastus, huolehtia tarpeellisten lisäselvitysten hankkimisesta ja tarvittaessa antaa neuvoja ja ohjeita toimistossa asioivalle yleisölle,
- 6) huolehtia siitä, että toimistossa pidettävään holhouskirjaan sekä kortistoihin ja muihin luetteloihin tehdään asianmukaiset merkinnät holhoustoimista ja niissä tapahtuneista muutoksista,
- 7) huolehtia siitä, että holhouslautakunnan arkisto on asianmukaisessa kunnossa,
- 8) laatia ehdotus holhouslautakunnalle seuraavan vuoden talousarvioksi,
- 9) laatia lautakunnalle ehdotukset sitä ja sen toimistoa koskeviksi vuotuisiksi toimintakertomuksiksi ja valmistella muut toimintaselostukset, sekä
- 10) suorittaa ne muut tehtävät, jotka holhouslautakunta taikka sen puheenjohtaja hänelle määräävät.

Niistä sihteerin päätöksistä, jotka koskevat toimiston viranhaltijoita, samoin kuin muistakin sihteerin tarpeellisiksi katsomista päätöksistä on pidettävä päätösluetteloa, joka sihteerin on allekirjoitettava.

3 §.

Toimiston muun henkilökunnan tehtävät määrää holhouslautakunnan sihteeri.

4 §.

Holhouslautakunnan toimiston vakinaiset ja tilapäiset viranhaltijat valitsee ja työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan ottaa holhouslautakunta.

5 §.

Holhouslautakunnan sihteeriltä vaaditaan tuomarin virkaa varten säädetyt opinnäytteet. Muilta viranhaltijolta vaaditaan sellainen pätevyys kuin valinnan suorittava viranomaisen pitää tarpeellisena kuitenkin siten, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on noudatettava kaupunginhallituksen näitä virkoja varten antamia määräyksiä pätevyysvaatimuksista.

6 §.

Holhouslautakunnan toimiston kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

Holhouslautakunnan toimiston työn tehostaminen ja yksinkertaistaminen

Kaupunginhallitus on päätöksellään 9. 4. 1964 1152 § mm. kehottanut järjestelytoimistoa suorittamaan tutkimuksen holhouslautakunnan toimistossa sen työmenetelmien tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi. Tutkimuksen, joka on toimeenpantu yhteistoiminnassa holhouslautakunnan edustajien kanssa, on suorittanut toimistotutkija E. Pyrrö virastotutkija F. Kaltamon johdolla. Asiassa on neuvoteltu myös holhouslautakunnan työn järjestelykomitean kanssa, jonka ehdotuksen mukaisesti tutkimuksessa tehtyjä esityksiä on tarkastettu. Samoin on oltu yhteydessä kaupunginarkistoon asiakirjojen säilyttämistä koskevassa asiassa. Tutkimuksen johdosta esitetään seuraavaa:

Holhouslautakunnan toimiston tehtävät.

Holhouslautakunnan tehtävänä on avustaa raastuvanoikeutta holhosten valvonnassa. Kaikki holhousasioita koskevat asiakirjat kulkevat holhouslautakunnan toimistoon, jossa ne rekisteröidään ja arkistoidaan. Koska sekä holhouslautakunnassa että raastuvanoikeudessa rekisteröidään kaikki voimassa olevat ja myös lakanneet holhoustapaukset, erikseen holhottavien ja holhoojien kohdalta, muodostuu raastuvanoikeuteen ja holhouslautakunnan toimistoon täysin rinnakkaiset järjestelmät. Lisäksi eräissä tapauksissa, kuten huoltoapulain ja lastensuojelulain alaisissa holhouskysymyksissä rekisteröidään holhoustapaukset vielä asianomaisissa holhoojana toimivissa virastoissa. Siitä, kuinka holhousasioita koskevat asiakirjat siirtyvät holhouslautakunnan ja muiden holhousasioiden käsittelyvirastojen välillä ja missä eri paikoissa asianomaisia tietoja säilytetään, antaa liitteenä oleva työnkulkukaavio siihen liittyvine selostuksineen pääpiirteittäisen kuvan.

Holhouslautakunnan toimiston nykyinen työnkulku ja ehdotukset sen yksinkertaistamiseksi.

Tarkasteltaessa holhouslautakunnan toimistoon saapuvan aineiston kulkua, ei ensinnäkään saapuneiden hakemusten käsittelyä normaalin diaarimerkintöineen (ei ilmene kaaviosta) ole tarkoituksenmukaista muuttaa nykyisestään. Mitä tulee holhouskirjaan, jossa holhoustapausten on lain mukaan oltava numeroituina saapumisjärjestyksessä, on sekin nykyisellään käyttökelpoinen. Pystykortiston muodossa saattaisi holhouskirja tosin olla helppokäyttöisempi, mutta tämä edellyttäisi ilmeisesti tarpeettoman syvälle käyviä muutoksia raastuvanoikeuden nykyisessä holhousasioiden käsittelyssä.

Viitekortistoina holhoojista ja holhottavista on nykyisin aakkosjärjestyksessä olevat pystykortistot. Koska holhoojien ja holhottavien määrä on yhteensä melkoinen (lähes 4 000) ja koska toisaalta kortiston käyttö on runsasta asianomaisen holhouskirjan lehden numero- ym. tietojen selvilleaamiseksi nopeasti, on kyseeseen tehtävään katsottava rivihakemisto tarkoituksenmukaisemmaksi. Rivihake-

mistoon olisi merkittävä holhoajan tai holhottavan nimi, holhouskirjan lehden numero, holhouksen alkamispäivämäärä ja pykälä sekä holhottavien kohdalla vielä syntymävuosi.¹⁾

Holhoustilejä sisältävät asiakirjat, jotka holhoajat vuosittain lähettävät holhottavien omaisuudesta, ovat nykyisin kansioissa arkistokaapeissa vaakasäilytyksessä. Tällöin on kuitenkin säilytystilan tarve suuri ja asiakirjojen käsittely hankalaa. Tarkoituksenmukaisinta on säilyttää holhoustilejä sisältävät asiakirjat yksinkertaisissa pystykansioissa, joissa ne ovat helposti löydettävissä ja käsiteltävissä. Tällöin olisi tarpeen hankkia holhoustilejä sisältävien asiakirjojen säilytystä varten kansiot sekä niiden käyttöön soveltuvat arkistokaapit.

Voimassa olevia holhoustilejä sisältävät asiakirjat kansioineen ovat pääosiltaan jo A 4-kokoisia, mutta joukossa on kuitenkin joitakin vanhempia folio-koossa olevia. Näitä ei olisi säilytettävä pystykansioissa, vaan mieluummin erikseen omana ryhmänään arkistokoteloissa (ks. jäljempänä). Pystykansiokaapeissa tulisi tällöin olla viittauskortit vastaavilla kohdilla. Jos folio-koossa oleva asiakirjavihko on kuitenkin ohut, voidaan se taittaa A 4-kokoon pystykansiossa säilyttämistä varten.

Mitä tulee holhoustiloin laatimista varten käytettävään lomakkeeseen saattaisi olla aihetta lomakkeen uudistamiseksi siten, että se nykyistä paremmin vastaisi tarkoitustaan. Eräänä käyttökelpoisena mallina voidaan mainita Maalaiskuntien Liiton lomake n:o 6940, joka on suunniteltu myös helposti koneella täytettäväksi.

Huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan holhouksessa olevista henkilöistä asianomaiset virastot lähettävät ilmoituksena ns. holhouskortin. Näitä säilytetään Viscard-kansioissa, jolloin korttien poistaminen ja uusien paikoilleen paneminen on hidasta. Vaihtuvuus on kuitenkin varsin huomattava, koska yksin huoltolautakunnan holhouksessa esim. vuonna 1963 olleista poistettiin 980 ja rekisteröitiin 885 uutta holhoustapausta, voimassa olevien holhoustapausten määrän ollessa vuoden lopussa 1 740. Lastensuojelulautakunnan holhouksessa on n. 1 200 henkilöä ja vaihtuvuus jonkin verran pienempi kuin huoltolautakunnan holhouksessa olevien kohdalla. Koska kortistoja joudutaan käsittelemään runsaasti on asianomaisten holhouskorttien säilytys tarkoituksenmukaisinta muuttaa holhouslautakunnan toimistossa pystykortistojen muotoon. Todettakoon tässä yhteydessä, että lastensuojelulautakunnan holhouksessa olevien holhouskortin muuttamiseksi lomaketeknillisesti nykyistä helppokäyttöisempään muotoon on jo ryhdytty toimenpiteisiin.

Arkistoinnin järjestely.

Holhouslautakunnan toimistossa on tällä hetkellä n. 4 000 holhouksesta poistetun holhoustilejä sisältävät asiakirjat vaakasäilytyksessä. Ko. asiakirjojen arkistointi on tarkoituksenmukaisempaa muuttaa vaakasäilytyksestä pystysäilytteisiin arkistokoteloihin, jolloin säilytystilan tarve pienenee ja käsittely helpottuu. Asiakirjojen siirtäminen lopulliseen arkistoon tapahtuisi näissä arkistokoteloissa.²⁾

Vanha arkistoaineisto olisi kokonaisuudessaan saatettava arkistointikelpoiseen

¹⁾ Esim. »Flexo»-teline n:o 60036, levyjen ja liuskojen leveys 6", max. kapasiteetti 50 levyä ja 7 000 liuskaa, hinta täydellisenä n. 430 mk.

²⁾ Arkistokotelon selän leveys 8 cm, folio-koko —,67/kpl, A 4-koko —,62/kpl hankintatoimiston ilmoituksen mukaan.

kuntoon hyvissä ajoin ennen uuteen sijoituspaikkaan — Töölön virastotaloon — suoritettavaa muuttoa, mikä tapahtunee suunnitelmien mukaan 1. 9. 1965 mennessä. Kaupunginarkiston ohjeiden mukaan holhoustilejä sisältävät asiakirjat olisi järjestettävä numerojärjestykseen ja paketoitava sekä toimitettava vastaavine viittauskortistoineen ja arkistoluetteloineen kaupunginarkistoon, jonka toimesta asiakirjat liitettäisiin siellä jo ennestään säilytettävään materiaaliin. Arkistoinnin kunnostaminen vaatii tilapäistä työvoima-apua holhouslautakunnan toimistoon korkeintaan parin kuukauden ajaksi.

Kaupunginarkistoon on aikaisemmin siirretty holhouksesta poistettujen holhoustilejä sisältäviä asiakirjoja kolme kertaa ja ko. aineisto säilytetään arkistossa kolmena eri sarjana. Vanhojen holhoustilien numeroita ei ole vastedes syytä muuttaa yhtenäiseksi uudeksi numerosarjaksi, kuten kaupunginarkistossa on tehty, vaan holhoustilien numerot olisi syytä säilyttää myös lopullisessa arkistossa entisellään. Tästä onkin sovittu kaupunginarkiston kanssa.

Holhouslautakunnan toimistoon olisi tässä vaiheessa jätettävä holhouksesta poistettujen holhoustilit vain runsaan vuoden ajalta ts. siltä ajalta, minkä lautakunnan nykyinen sihteeri on ollut palveluksessa. Tulevaisuudessa olisi pyrittävä siihen, että toimistossa säilytettäisiin holhouksesta poistettujen holhoustilejä sisältävät asiakirjat viiden vuoden ajalta, mikä vastaa arviolta 500—1 000 asiakirjaa. Väliarkistotilat olisi siis varattava tälle asiakirjamäärälle.

Entisistä holhottavista ja holhoojista säilytetään viitekortistoina olleet kortit nykyisin omina ryhminään aakkosjärjestyksessä. Mikäli viitekortistot edellä esitetyn mukaisesti muutetaan rivihakemistoksi, on päättäneistä holhoussuhteista kirjoitettava arkistoa varten holhoojasta ja holhottavasta hakemistokortti.

Poistettujen holhouskirjan lehtien nykyistä säilyttämismuotoa (Multicard-kansiot) voidaan pitää tarkoituksenmukaisena.

Koska huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan holhouksessa olleiden henkilöiden holhouskortit säilytetään jatkuvasti vielä holhouksen päättymisen jälkeen ao. virastossa ja raastuvanoikeudessa, ei korttien säilyttäminen holhouslautakunnan toimistossa ole enää tarpeellista, vaan kortit voidaan hävittää holhouksen päättymistä osoittavan ilmoituksen saavuttua holhouslautakunnalle. Ko. ilmoituksissa olisi huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan tarvittaessa esitettävä yksityisen holhoojan asettamista, nimeämällä samalla tehtävään sopiva henkilö.

Yhteenvetona edellä olevan perusteella ehdotetaan holhouslautakunnan toimiston työmenetelmien tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi,

- 1) että nykyiset holhoojien ja holhottavien viittauskortistot muutettaisiin rivihakemistoksi ja tarkoitukseen hankittaisiin tarvittava laite;
- 2) että harkittaisiin holhoustilien laatimista varten käytettävän lomakkeen uudistamista nykyistä tarkoituksenmukaisemmaksi;
- 3) että holhoustilejä sisältävien asiakirjojen säilytys muutettaisiin vaakasäilytyksestä pystysäilytykseksi ja tarkoitusta varten hankittaisiin kansiot ja niiden säilytyskaapit;
- 4) että holhoustilejä sisältävät holhouslautakunnassa talletettavat arkistoidut asiakirjat säilytettäisiin arkistokoteloissa;
- 5) että holhouksesta poistettujen holhoustilejä sisältävien asiakirjojen ja niihin liittyvien viittauskortistojen siirtäminen kaupunginarkistoon tapahtuisi tutkimuksessa ehdotetulla tavalla;

6) että holhouslautakunnan toimistossa pidettävät huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan holhouksessa olevien henkilöiden kortistot muutettaisiin pystykortistoiksi ja että hõlhouksen päätyttyä holhouslautakunnan kortit hävitettäisiin; sekä

7) että huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan tulisi holhouksen päättymistä osoittavien ilmoitusten yhteydessä tarvittaessa esittää yksityisen holhoojan asettamista nimeämällä samalla tehtävään sopiva henkilö.

F. Kaltamo

E. Pyrrö

HOLHOUSLAUTAKUNTA

28. 9. 1965

N:o 571

Asia: Holhouslautakuntaa ja sen toimistoa koskeva komiteanmietintö.*Kaupunginhallitukselle*

Palauttaen oheisena asiakohdassa mainitun komiteanmietinnön holhouslautakunta ilmoittaa kunnioittaen, että se on kokouksessaan kuluvaan syyskuun 14 päivänä yksimielisesti puoltanut yllämainitun komiteanmietinnön hyväksymistä.

Holhouslautakunnan puolesta:

*Helge Johanson***KAUPUNGINHALLITUKSEN
JÄRJESTELYTOIMISTO**

6. 10. 1965

N:o 336/B 7

Asia: Holhouslautakuntaa ja sen toimistoa koskeva komiteamietintö.*Kaupunginhallitukselle*

Järjestelytoimisto on ollut edustettuna holhouslautakunnan ja sen toimiston toiminnan tehostamista ja mahdollista uudelleen järjestämistä selvittäneessä komiteassa. Komitean tekemät ehdotukset ovat tarkoituksenmukaiset eikä järjestelytoimistolla ole huomauttamista niiden johdosta. Holhouslautakunnan toimistossa suoritettua työntutkimuksessa tehdyistä, toiminnan tehostamista ja yksinkertaistamista tarkoittavista ehdotuksista on pääosa jo toteutettu ja loput tullaan toteuttamaan holhouslautakunnan toimiston muutettua uuteen sijoituspaikkaansa Töölön virastotaloon.

*Alpo Salo**F. Kaltamo*

YHTEISRAASTUVANOIKEUS

18. 12. 1965

N:o 601/y/L

Asia: Holhouslautakuntaa ja sen toimistoa koskeva komiteamietintö.

Kaupunginhallitukselle

Yhteisraastuvanoikeus palauttaa oheisena asiakohdassa mainitun komiteamietinnön ja ilmoittaa kuluvan joulukuun 17 päivänä päättäneensä yksimielisesti puoltaa komiteamietinnön hyväksymistä seuraavin huomautuksin:

Komitean esittämien perustelujen 3 b kohta:

Ehdotus holhoustililomakkeiden uusimisesta olisi alistettava raastuvanoikeuden tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi.

Kysymys huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan holhouksessa olevien henkilöiden kortistojen hävittämisestä holhouslautakunnan osalta olisi ratkaistava vasta, kun on päätetty kortistojen arkistoinnista myös raastuvanoikeuden ja mainittujen kahden lautakunnan osalta.

Kysymys huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan velvollisuudesta tarvittaessa esittää niiden holhouksesta vapautuneille yksityinen holhooja on holhouslain kannalta epäselvä. Sanotuilla lautakunnilla ei, huoltoapulain mukaisen holhouksen päätyttyä säännöllisesti ennen siitä tektävää ilmoitusta, voitane katsoa olevan holhouslaissa tarkoitettua esitysoikeutta. Kuitenkin lautakunnat voivat ilmoittaa asian holhouslautakunnalle, jonka harkinnasta silloin jatkotoimenpiteet yksinomaan jäävät riippumaan.

Perustelujen 3 c kohta:

Komitean lausuntoa holhouslautakuntaa koskevien holhouslain säännösten sijaitsemisesta hajallaan ja vaikeasti löydettävänä, jonka vuoksi ne olisi kerättävä kunnalliseen johtosääntöön, ei voida pitää perusteltuna. Lain muuttuessa vastaavan muutoksen tekeminen johtosääntöön saattaa viipyä, jolloin laki ja johtosääntö olisivat ristiriidassa. Niin ollen holhouslain ja sen liitejulistuksen säännösten ottaminen johtosääntöön nykykielen mukaisiksi korjattuina ei ole paikallaan. Viittaus holhouslakiin riittänee. Johtosääntöön olisi sisällytettävä vain sellaiset holhouslautakuntaa koskevat määräykset, joita ei ole holhouslaissa eikä sen liitejulistuksessa.

Kaupungin muiden viranomaisten velvoittaminen antamaan holhouslautakunnan pyytämiä lausuntoja lienee paikallaan, vaikka tällainen velvollisuus on niillä katsottava olevan ilman erityistä määräystäkin.

Holhouslautakunnan johtosääntöehdotus:

Velvollisuus ilmoittaa holhouslautakunnan kokouksista lienee aiheeton sellaisten kokousten osalta, joissa käsitellään vain holhouslain tarkoittamia asioita. Kun holhouslautakunnan kokoukset pidetään määrättyinä päivinä, olisi ilmoittamisvelvollisuus siis tarpeen vain ylimääräisten kokousten ja määrättyjen asiaryhmien kohdalta.

3 §:n 5 momentti: Holhouslautakunta on periaatteessa lautakunta, jossa

päätösten alistamismahdollisuus kaupunginhallituksen tutkittaviksi on poissuljettu. Ainoastaan joissakin sellaisissa talous- tai järjestysasioissa, joista holhouslaissa ei ole säädetty, voinee alistus tulla kysymykseen. Näin ollen alistamismenettely, etenkin kun se voi perustua myös kaupunginhallituksen ohjesääntöön, olisi nimenomaan rajoitettava vain muita kuin holhouslain mukaan käsiteltäviä asioita koskevaksi.

4 §:n määräykset lukuun ottamatta 10. ja 11. kohtaa ovat sellaisia, joissa lautakunnan on toimittava holhouslain nimenomaisten säännösten ja raastuvanoikeuden määräysten mukaan. Niiden kohdalta olisi oikeampi menettely vain viitata holhouslakiin.

Järjestelytoimiston tutkimus:

Ehdotettujen parannusten osalta ei yhteisraastuvanoikeudella ole muuta huomauttamista kuin holhoustililomakkeiden ja holhouskorttien osalta se, mitä edellä on holhoustililomakkeesta sanottu.

Yhteisraastuvanoikeuden puolesta:

Niilo Luukanen

Solmu Hirvikallio

OIKEUSAPULAUTAKUNTA

Asia: Holhouslautakunnan työn järjestelykomitean lausunto.

Kaupunginhallitukselle

Kaupunginkanslian pyytämänä lausuntona edellämainitussa asiassa oikeusapulautakunta asiakirjat palauttaen esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Komitean ehdotukset koskevat pääasiassa työn rationalisoimista holhouslautakunnan toimistossa. Komitean tässä kohden tekemät ehdotukset ovatkin ilmeisesti tarkoituksenmukaisia.

Holhouslautakunnan kohdalla komitea ei ole katsonut tarpeelliseksi tehdä ehdotuksia tässä vaiheessa, jolloin on odotettavissa holhouslain uusiminen. Kun uuden lain aikaansaaminen kuitenkin saattaa vielä viedä useita vuosia, olisi kenties aiheellista harkita, voitaisiinko kuitenkin jo nyt tehdä jotain holhouslautakunnan työn keventämiseksi. Varsinkin kevätpuolella, holhoustilien jättöaikana näyttävät holhouslautakunnan kokoukset muodostuvan pitkiksi ja rasittaviksi. Lisäksi on voitu havaita, että kun holhouslautakunta kokoontuu kesäisin enintään kaksi kertaa kuussa, aiheutuu siitä, että raastuvanoikeus joutuu lykkäämään sellaiset jutut, joissa tarvitaan holhouslautakunnan lausunto, tavallista pitemmälle. Näiden juttujen ratkaiseminen olisi kuitenkin saatava mahdollisimman nopeaksi, koska niissä useimmiten on kysymys myös alaikäisten lasten elatuksesta. Vaikka nykyinen holhouslaki onkin monessa suhteessa vanhentunut, sallii se kuitenkin holhouslautakunnan toimimisen kahtena jaostona. Täten voitaisiin saada helpotus holhouslautakunnan työtaakkaan ja poistaa jo tässä vaiheessa niitä syitä, mitkä ovat antaneet aiheen komitean asettamiselle.

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 1965.

Oikeusapulautakunta

Göran Portin

S. Korpela

HELSINGIN ASIANAJAJAYHDISTYS

7. 1. 1966

Kaupunginhallitukselle

Helsingin kaupungin holhouslautakunnan ja sen toimiston toiminnan tehostamista ja mahdollista uudelleen järjestämistä koskevassa asiassa Helsingin Asianajajayhdistys esittää pyydettyinä lausuntona kunnioittaen seuraavaa:

Yhdistys toteaa tyydytyksellä, että holhouslautakunnan sihteerin virka vuodesta 1965 on kokopäivätoiminen ja että sihteerin tämän johdosta nykyisin on tavattavissa koko varsinaisena virka-aikana, mikä merkittävällä tavalla helpottaa asianajajakunnan työtä.

Kaupunginhallituksen asiassa asettaman komitean ehdotus koskee pääasiassa lautakunnan sisäistä järjestystä, johon yhdistys ei puutu.

Asianajajakunnan ja holhousasioissa asioivien henkilöiden kannalta on merkittävänä puutteena holhouslautakunnan kokousten harvalukuisuus. Lautakunnan tulisi yhdistyksen käsityksen mukaan kokoontua ympäri vuoden ainakin kaksi kertaa viikossa heinäkuuta ehkä lukuun ottamatta, jolloin yksi kokous viikossa lienee riittävä. Kokouksista olisi ainakin yksi pidettävä varsinaisena virka-aikana toisen saumattomasti liittyessä varsinaisen virka- ja toimistoajan päättymiseen. Tämä on tarpeen kaupungin yhä laajetessa ja asukasluvun lisääntyessä sekä koska kulkuyhteydet vaativat, että holhouslautakunnassa toimitettavat asiat voidaan hoitaa ilman ajanhukkaa asiakkaan ollessa toimessa taikka menossa toimesta kotiinsa.

Yhdistys on tietoinen siitä, että lautakunta voimassa olevan holhouslain mukaan kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Tästä huolimatta olemme pitäneet tarpeellisenä tässä yhteydessä painottaa kokoustilaisuuksien lisäämisen tarpeellisuutta. Kokousten lisäämisestä johtuva työmäärän lisääminen voitaneen korvata esimerkiksi järjestämällä lautakunta kaksijaostoiseksi, jotka keskenään vuorottelemalla huolehtivat tehtävien hoitamisesta.

Edelleen yhdistys katsoo, että Helsingin kokoisessa kaupungissa ei ole aiheellista pitää holhouslautakunnan jäsenmäärää lain sallimassa minimissä, vaan olisi jäsenten lukumäärää jaostoakin kohden lisättävä. Tämä ei aiheuta ainakaan huomattavia lisäkustannuksia kaupungille, koska lautakunnan kustannukset pääosaltaan maksetaan holhottavien varoilla. Jäsenmäärän lisääminen ei tuota vaikeuksia siitäkin syystä, että lautakunnan jäsenyys on luottamustehtävä, josta ei yleensä voi kieltäytyä.

Holhoustilien pitäminen ja tekeminen käytössä olevien tililomakkeiden puitteissa on osoittautunut verraten hankalaksi. Tämän vuoksi tililomakkeet olisi pyrittävä nykyaikaistamaan. Kaikki holhoajat eivät osaa niiden mukaan tehdä tilejä ilman apua. Tosin holhouslautakunta avustaa tarvittaessa tilivelvollisia tilien tekemisessä, mutta tilien tekeminen saataisiin joustavammaksi muuttamalla tililomakkeet ei-asiantuntijankin ymmärrettäviksi.

Nykyaikana on pyritty järjestelyyn, jonka mukaan asiakirjoja voidaan toimittaa ja saada postitse jopa tuomioistuinportaassakin. Yhdistys on tietoinen siitä, että asiakirjoja voidaan holhouslautakunnalle lähettää postitse, mutta on todennut, että holhouslautakunta ei puolestaan vastaavasti käytä postia hyväk-

seen ainakaan omalla toimialueellaan. Koska tästä aiheutuu sekä vaivaa asian varsinaisessa hoitamisessa kuin myöskin ajanhukkaa asiakirjojen noutamisessa, olisi yhdistyksen käsityksen mukaan postin käyttämistä holhouslautakunnan toiminnassa kehitettävä ja lisättävä.

Helsingissä, tammikuun 5 päivänä 1966.

Helsingin Asianajajayhdistys

Arne A. Waselius

Puheenjohtaja

Jarmo Mattila

Sihtööri

HOLHOUSLAUTAKUNTA

8. 2. 1966

Asia: Lausunto asiassa, joka koskee komitean ehdotusta Helsingin kaupungin holhouslautakunnan johtosäännöksi:

Kaupunginhallitukselle

Niiden huomautusten johdosta, jotka Helsingin raastuvanoikeus ja Helsingin Asianajajayhdistys ovat tehneet komitean tekemien johtosääntöehdotusten johdosta, saa holhouslautakunta pyydettyinä lausuntona kunnioittaen esiintuoda seuraavaa:

I. Helsingin raastuvanoikeuden huomautukset.

Perustelujen 3 b. kohta. Holhoustililomakkeet. Nykyiset lomakkeet ovat olleet käytännössä jo monta vuotta ja holhoojat ovat niihin tottuneet. Milloin apua niiden täyttämiseen on tarvittu, on lautakunnan kanslia antanut ohjeita. Mikäli tililomakkeita tahdotaan selventää, ottaa holhouslautakunta sen asian harkittavakseen ja alistaa mahdolliset selvennykset raastuvanoikeuden tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi.

Mitä tulee huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan holhouksessa olevien henkilöiden kortistojen hävittämiseen holhouslautakunnan osalta huomauttaa holhouslautakunta, että kun lautakunnan vanhaa arkistoa viimeksi siirrettiin kaupunginarkistoon, hävitettiin asianomaisten kanssa tapahtuneiden, niitä koskevien keskustelujen johdosta silloiset vanhat kortistot, jotka siten eivät enää ole jäljellä. Vastaisuudessa voidaan tietenkin noudattaa raastuvanoikeuden toivomusta kortistojen arkistoinen suhtein.

Koska huoltolautakunnalla ja lastensuojelulautakunnalla ilmoittaessaan holhouslautakunnalle holhouksen päättymisestä niiden osalta useimmiten on tietoja asianomaisten lähimmistä omaisista, on tarkoituksenmukaista, että lautakunnat ilmoitusten yhteydessä antavat holhouslautakunnalle nämä tiedot, jotta yksityisten holhoojien määräämistä siten helpotettaisiin ja joudutettaisiin.

Perustelujen 3 c. kohta.

Olisiko tarkoituksenmukaista kerätä holhouslain holhouslautakuntaa koskevat määräykset kunnalliseen johtosääntöön, on kysymys, josta voitaneen olla eri mieltä. Kun asia ei koske holhouslautakuntaa itseään, ei siihen kysymyksen tässä ole sen lähemmin puututtu.

Holhouslautakunta ei pidä täysin selvänä asiana, että lautakunta olisi oikeutettu vaatimaan toiselta viranomaiselta tietoja esimerkiksi Helsingin kaupungin alueella olevien kiinteistöjen myyntiarvoista, kun kiinteistöjä alaikäisten osalta myydään tai ostetaan, joten komitean ehdotus tässä suhteessa lienee paikallaan.

Holhouslautakunnan johtosääntö.

Johtosäännön 3 §:n 2 kappale kokoontumisaikojen ilmoittamisesta tarkoittanee ainoastaan säännöllisiä kokoontumisaikoja. Holhouslain 9 §:stä ilmenee, että holhouslautakunta tarvittaessa voi muulloinkin pitää kokouksen holhousasioiden käsittelyä varten, ja onkin tätä tarkoitusta varten kaupungin menoarviossa otettu huomioon tarpeelliset varat.

Mitä 4 §:n 1—9 kohtiin tulee on holhouslautakunnan käsityksen mukaan eri määräysten tietoon saattamiseksi paikallaan, että holhouslautakunnan tärkeimmät tehtävät johtosäännössä luetellaan.

II. Helsingin Asianajajyhdistyksen huomautukset.

Asianajajyhdistyksen huomautukset kohdistuvat etupäässä siihen, että kokouksia pidetään vain kerran viikossa. Totta on, että kaupungin laajetessa ja asukasluvun lisääntyessä holhouslautakunnan työ on vuosien kuluessa tuntuvasti kasvanut. Yhtä ja toista on kuitenkin tehtykin työtilanteen parantamiseksi lautakunnassa. Kanslian aukioloaikaa on lisätty ja sihteerin sekä kanslistin virat ovat oltuaan aikaisemmin puolenpäivän virkoja muutettu kokopäivän viroiksi. Holhouslautakunta on nyt saanut uuden ja ajanmukaisen huoneiston, jossa työt voidaan suorittaa paremmissa oloissa kuin ennen. Kun asioiden määrä viime vuosina rupesi osoittamaan niin suurta lisääntymistä, että ne yhtä kokousta varten saattoivat nousta jopa neljäänkymmeneen, joten oli vaara tarjolla siitä, ettei niitä ehdittäisi yhdessä kokouksessa käsitellä, otettiin käytäntöön sellainen menettelytapa, että asianomaisia kehoitettiin jo kokousta edeltävinä päivinä jättämään hakemuksensa lautakunnan kansliaan, jolloin puheenjohtaja oli tilaisuudessa tutustumaan niihin jo seuraavaan kokoukseen mennessä. Tällä tavoin on hakemukset, jos ne ovat olleet täydelliset ja kunnossa, siten ratkaistu samassa kokouksessa eikä niiden käsittelyä ole tarvinnut siirtää toiseen kokoukseen, ja on yleensä kokouksia jatkettu, kunnes kaikki esillä olevat asiat ovat tulleet käsitellyiksi. Yleisökin on suhtautunut sellaiseen järjestelyyn suopeasti. Vasta itse kokouksessa jätettyjen hakemusten lukumäärä on siten huomattavasti vähentynyt. Mitä tulee holhous-tileihin, on holhouslautakunta maaliskuussa, kun on ollut odotettavissa tavallista suurempi määrä tilien jättäjiä, tilanteen helpottamiseksi pitänyt pari ylimääräistä kokousta.

Voidaan kysyä, onko tilanne nyt todella sellainen, että välttämättä olisi mentävä sellaiseen uudistukseen, että kuten asianajajyhdistys tahtoo olisi siirryttävä kahden kokouksen pitämiseen viikossa. Sellainen uudistus tulisi, tehtäköön se millä tavalla tahansa, aiheuttamaan muutoksia holhouslautakunnan sisäisessä työssä. Lähinnä on tässä kaikesta päättäen ajateltu lautakunnan toisen jaoston perustamista ja lisäjäsenten saamista lautakunnalle. Siinä tapauksessa voidaan kuitenkin kysyä, olisiko osastojen puheenjohtaja oleva sama ja harkittava millainen tulisi työnjako osastojen välillä, erikoisesti holhoustilien osalta, olemaan. Lisäksi jäisi harkinnan alaiseksi, olisiko sellainen järjestely sopusoinnussa vielä voimassa olevan holhouslain tosin vanhentuneiden säännösten kanssa. Varmana voitaneen lisäksi pitää, että uudistus aiheuttaisi kaupungille lisämenoja, jotka eivät suinkaan supistuisi joidenkin lisäjäsenten palkkioiden maksamiseen. Holhouslautakuntien kokoonpanot ja varmaankin suuresti lisääntyvät tehtävät joutuvat perusteellisen

harkinnan alaisiksi, kun valmisteilla oleva uusi holhouslaki saadaan valmiiksi ja astuu voimaan. Holhouslautakunnan käsityksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista siirtää kysymys Helsingin holhouslautakunnan työstä yleensä, niin kokousten lisäämisestä kuin muussakin suhteessa, siksi kunnes uusi holhouslaki saadaan aikaan.

Jo nyt voitaisiin tietenkin tästä huolimatta harkita, olisiko syytä pitää kesällä kokouksia useammin kuin nykyään on määrätty. Holhouslautakunta on tehnyt sen havainnon, että asioita on kerääntynyt suhteellisesti enemmän kesäkuussa kuin kesän muina kuukausina. Erikoisesti heinäkuussa on yleensä ollut hiljaisempaa. Vasta elokuun lopulla on asioiden lukumäärä ruvennut osoittamaan suurempaa lisääntymistä. Tästä syystä riittäisi holhouslautakunnan käsityksen mukaan nyt sellainen muutos, että kokouksia ruvettaisiin jo tänä vuonna pitämään kesäkuussa kerran viikossa, jota vastoin määräykset heinä- ja elokuun kokouksista jäisivät ainakin toistaiseksi entiselleen. Muutoksia puheenjohtajan vastaanottoaikoihin ei olekaan vaadittu yhtä vähän kesäkuukausien osalta kuin muultakaan ajalta.

Mitä tulee asianajajayhdistyksen huomautukseen holhouslautakunnan kokouksen alkamisajasta, ei kokouksen pitäminen päivällä lautakunnan kanslia-aikana, kuten on esitetty, ole ajateltavissa, koska sellainen ajankohta ei olisi sopiva yleisölle, yhtä vähän holhoustilien jättäjille kuin niillekkään, joilla on asiaa lautakunnalle erilaisten hakemustensa johdosta. Sellainen järjestely ei olisi ajateltavissa niillekkään luottamustointaan sivutoimena hoitaville lautakunnan jäsenille, jotka suorittavat varsinaisen virkansa määrättynä virka-aikanaan. Kokemus on osoittanut, että holhouslautakunnan kokousten alkaminen kello 18, kuten tähänkin asti, on ainoa sopiva ajankohta tässä suhteessa.

Mitä lopulta tulee huomautuksiin, jotka koskevat holhoustililomakkeiden uusimista ja postin käyttämistä asiakirjojen palauttamisessa, tulee holhouslautakunta ottamaan ne kysymykset erikseen käsiteltävikseen.

Kaupunginkanslian asiakirjat asiassa palautetaan oheisina.

Helsingissä 8 päivänä helmikuuta 1966.

Holhouslautakunnan puolesta:

Helge Johanson

Marjatta Räsänen

v.t.

Helsingin kaupungin holhouslautakunnan johtosääntö.

1 §.

Helsingin kaupungissa toimii raastuvanoikeuden apuna holhouksien valvon-
nassa holhouslautakunta, sen mukaan kuin elokuun 19 päivänä 1898 annetussa
holhouslaissa, samana päivänä annetussa erityisiä määräyksiä holhouksien vaarin-
pidosta sisältävässä julistuksessa ja tässä johtosäännössä tarkemmin määrätään.

2 §.

Holhouslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja vähintään kolme jäsentä, sen
mukaan kuin raastuvanoikeus määrää.

Lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenen vaalikelpoisuudesta, vaalista, oikeu-
desta kieltäytyä lautakunnan jäsenyydestä ja esteellisyydestä asioita käsiteltäessä
samoin kuin puheenjohtajan ja jäsenen eroamisesta toimikauden kestäessä sää-
detään holhouslaissa.

3 §.

Holhouslautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai holhouslain mukaan hänen
sijaisenaan toimivan jäsenen kutsusta. Kokouksissa käsiteltävät asiat esittelee
kokouksen puheenjohtaja.

Lautakunnan kokoontumisaikojen ilmoittamisen ja pöytäkirjojen nähtävinä
pitämisen suhteen noudatetaan kunnallislain määräyksiä. Kokouksista on kaupun-
ginhallituksen määräämällä tavalla hyvissä ajoin ilmoitettava kaupunginjohta-
jalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle.

Säännökset lautakunnan päätösvaltaisuudesta, asioiden käsittelystä puheen-
johtajan poissa ollessa ja pöytäkirjan pitämisestä sisältyvät holhouslakiin.
Pöytäkirjaa lautakunnan kokouksissa pitää holhouslautakunnan sihteeri.

Lautakunnan päätökset, toimituskirjat ja kirjelmät allekirjoittaa puheen-
johtaja tai hänen sijaisensa ja varmentaa sihteeri.

Päätösten alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi on voimassa, mitä
kunnallislaisissa ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä on säädetty ja määrätty.

4 §.

Holhouslautakunnan tehtävänä on holhouksien välitön valvonta. Lautakun-
nan on ennen kaikkea pidettävä silmällä, että sen alaisuuteen kuuluvat holhoojat
pitävät huolta holhouksenalaisista henkilöistä ja asianmukaisesti hoitavat heidän
taloudellisia asioitaan ja omaisuuttaan. Tässä tarkoituksessa lautakunnan tulee
holhouslakia noudattaen

1) käsitellä ja ratkaista holhoojien anomukset luvan saamisesta niihin hol-
houksenalaisten puolesta tehtäviin oikeustoimiin, jotka luetellaan holhouslain
40 §:ssä,

2) ratkaista yhteistä holhoustointia hoitavien holhoojien välillä, tai milloin
lasten holhous on annettu erityiselle holhoojalle, mutta kasvattamisoikeus pysy-
tetty vanhemmilla, holhoojan ja vanhempien välillä syntyneet erimielisyydet,

3) valvoa, että holhoojat määräaikana toimittavat holhoustointia koskevat holhoustilit lautakunnalle, sekä ilmoittaa todetut laiminlyönnit ja puutteellisuudet raastuvanoikeudelle toimenpiteitä varten,

4) vastaanottaa ja tarkastaa holhoojien lautakunnalle toimittamat holhoustilit, vaatia niihin mahdollisesti tarvittavat lisäselvitykset ja puuttuvat asiakirjat sekä toimittaa tilit lautakunnan merkinnöillä ja huomautuksilla varustettuina raastuvanoikeudelle hyväksymistä tai muita toimenpiteitä varten,

5) valmistella ja alustavasti käsitellä ne holhousasiat, joissa ratkaisuvuorossa kuuluu raastuvanoikeudelle,

6) antaa raastuvanoikeudelle ja muille viranomaisille pyynnöstä lausuntoja lautakunnan toimialaan kuuluvissa holhous-, huolto- ja ottolapsiasioissa,

7) tehdä raastuvanoikeudelle esityksiä ja aloitteita holhoojan tai uskotun miehen määräämisestä tai vapauttamisesta, henkilön julistamisesta holhouksen alaiseksi tai holhouksesta vapauttamisesta sekä ilmoittaa raastuvanoikeudelle holhoustoiminnan piirissä mahdollisesti havaitsemistaan epäkohdista tai puutteellisuuksista ja tehdä ehdotuksia holhoustoiminnan kehittämiseksi,

8) pitää lautakunnan alaisuuteen kuuluvista holhoustoimista samoin kuin huoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan ilmoitusten mukaan näiden lautakuntien holhoukseen kuuluvista henkilöistä tarpeellisia kortistoja ja luetteloita,

9) antaa pyydettyä neuvoja ja ohjeita holhousasioissa opastuksen tarpeessa oleville,

10) tehdä vuosittain ehdotus lautakunnan seuraavan vuoden talousarvioksi ja valvoa, että ehdotuksen laadinnassa, rahavarojen tilityksessä ja kirjanpidossa, irtaimistoluetteloiden laadinnassa ja irtaimiston inventoinnissa noudatetaan tilisääntöä sekä sen nojalla annettuja määräyksiä ja että lautakunnan käyttöön myönnettyjä määrärahoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja annettuja määräyksiä noudattaen, sekä

11) antaa vuosittain ennen huhtikuun loppua kaupunginhallitukselle kertomus lautakunnan ja sen toimiston edellisen vuoden toiminnasta.

Mitä edellä tässä pykälässä on määrätty holhoojasta, noudatetaan soveltuvin osin myös uskottuun mieheen nähden.

5 §.

Holhouslautakunnan alaisena toimii kaupunginvaltuuston vahvistaman johtosäännön mukaan holhouslautakunnan toimisto.

6 §.

Holhouslautakunnan ja sen toimiston kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

Helsingin kaupungin holhouslautakunnan toimiston johtosääntö.

1 §.

Holhouslautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimenä toimii lautakunnan valvonnan alaisena holhouslautakunnan toimisto, jonka toimintaa johtaa lautakunnan sihteeri. Toimiston muuna henkilökuntana on kanslisti ja vahtimestari. Tarvittaessa voidaan tarkoitukseen myönnettyjen määrärahojen puitteissa ottaa toimistoon muitakin viranhaltijoita ja työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

2 §.

Sihteerin tehtävänä on

- 1) johtaa ja valvoa toimiston sekä sen henkilökunnan toimintaa ja huolehtia toimiston tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä,
- 2) valmistella lautakunnan kokouksissa käsiteltäviä asioita,
- 3) olla läsnä lautakunnan kokouksissa ja pitää pöytäkirjaa lautakunnan ohjeiden mukaan,
- 4) huolehtia lautakunnan toimituskirjojen laatimisesta ja kirjeenvaihdosta sekä sen toimesta annettavien lausuntojen valmistelemisestä,
- 5) järjestää lautakunnan toimistoon jätettävien asiakirjojen vastaanotto ja niiden alustava tarkastus, huolehtia tarpeellisten lisäselvitysten hankkimisesta sekä tarvittaessa antaa neuvoja ja ohjeita toimistossa asioivalle yleisölle,
- 6) huolehtia siitä, että toimistossa pidettävään holhouskirjaan ja kortistoihin sekä muihin luetteluihin tehdään asianmukaiset merkinnät holhoustoimista ja niissä tapahtuneista muutoksista,
- 7) huolehtia siitä, että lautakunnan arkisto on asianmukaisessa kunnossa,
- 8) laatia lautakunnalle ehdotus seuraavan vuoden talousarvioksi,
- 9) laatia lautakunnalle ehdotukset lautakuntaa ja sen toimistoa koskeviksi vuotuisiksi toimintakertomuksiksi ja valmistella muut toimintaselostukset sekä
- 10) suorittaa ne muut tehtävät, jotka lautakunta tai sen puheenjohtaja hänelle määräävät.

Niistä sihteerin päätöksistä, jotka koskevat toimiston viranhaltijoita, samoin kuin muistakin sihteerin tarpeellisiksi katsomista päätöksistä on pidettävä päätösluettelo, joka sihteerin on allekirjoitettava.

3 §.

Toimiston muun henkilökunnan tehtävät määrää lautakunnan sihteeri.

4 §.

Toimiston vakinaiset ja tilapäiset viranhaltijat valitsee sekä työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan ottaa holhouslautakunta.

5 §.

Sihteeriltä vaaditaan tuomarin virkaa varten säädetyt opintonäytteet. Muilta viranhaltijolta vaaditaan, ellei toisin ole määrätty, sellainen pätevyys kuin valinnan suorittava viranomainen pitää tarpeellisena, kuitenkin siten, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on noudatettava kaupunginhallituksen näitä virkoja varten antamia määräyksiä pätevyysvaatimuksista.
